

Ozubené převody

Používají se u převodů se stálým [převodovým poměrem](#) a u převodů s malými osovými vzdálenostmi (tj. vzdálenost středů dvou daných kol). Jedná-li se o jednoduchý převod, pak se menší z kol se nazývá **pastorek**.

Ozubených převodů existuje celá řada, proto existuje i řada kritérií, podle nichž je lze rozdělit:

1. podle vzájemné polohy os kol:

- a) rovnoběžné - čelní [soukolí](#) s vnitřním nebo vnějším ozubením
- b) různoběžné - soukolí kuželové (nejčastější je úhel 90° , ale může být obecně i jiný)

2. podle průběhu zubů:

- a) soukolí čelní se zuby přímými, šikmými, šípovými, obloukovými, ...
- b) soukolí kuželová se zuby přímými, šikmými, šípovými a zakřivenými

Při konstrukci ozubených kol i vlastních převodů je snaha dodržovat tyto zásady: převodový poměr i má být neměnný během jedné otočky a ztráty způsobené třením a opotřebením zubů musí být minimální.

© **Encyklopedie Fyziky** (<http://fyzika.jreichl.com>); **Jaroslav Reichl, Martin Všeticka**

Licence <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> zakazuje úpravy a komerční distribuci.